

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeridén, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér I.
 Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

A papság szerepe a modern társadalomban*)

Ez a címe annak a rópiratnak, melyet néhány hónappal ezelőtt H. Berchois álnév alatt egy francia jezsuita adott ki, s amely nemcsak Franciaországban, hanem annak határain túl is, különösen Belgiumban és Németországban nagy feltűnést keltett. Katolikus körökben valóságos applausussal fogadták, s a napi sajtó még ma is foglalkozik vele. Egy francia püspök mondotta a papok gyűlékezetében a szomorú szavakat: „40 ezer pap van Franciaországban és a hit mégis meggyengült; ez érthetetlen talány.“ E talány megfejtésére vállalkozott Berchois az említett rópiratban, s nem késik amaz erős meggyőződésének kifejezését adni, hogy a francia katolicizmus azért szenvedett oly hallatlan veszteségeket, mert papjai a politikai élet színteréről teljesen visszavonultak s a templom négy fala, s a sekrestyében vonták meg magukat.

Ennek szomorú következményei nem sokáig vártak magukra. A szabadkőművesség jól rendezett hadserege tervszerűen nyomult előre s az egyház kénytelen volt egyik posztóját a másik után föladni, míg végre Combes ex-abbé elérkezettnek látta az időt, hogy egy általános ro-

*) H. Berchois „Du role du clergé dans la société moderne. Németül G. Pabst fordításában: Die Rolle des Klerus in der modernen Gesellschaft. Regensburg 1904.

hammal vagy be az utolsó erődítményeket is, a melyeket az egyház nemcsak isteni, hanem ezredéves történeti jog alapján mindeddig nyugodtan birtokolt. Az ellenfél kíméletlen, brutális harcmódra mutatja, hogy mennyire erős magát. Vélázító inzultus számba megy, Párisban épen nagypénteken hajtották végre képviselőház azon határozatát, hogy a fészületek a törvényeszkí termekből eltávolítandók.

Berchois rópiratának Németországban az a körülmény szerzett időszerűséget, hogy valami Moy gróf a bajor képviselőházban azt az indítványt tette, hogy a „vallási béke“ érdekében (!?) a kath. papság fosztassék meg ugy az activ mint a passiv választói jogtól. Az indítvány természetesen hajtórestét szenvedett a németek jogérzésén, s a centrum — mely a bajor képviselőház kétharmadát teszi — megbotránkozva tiltakozott ezen merénylet ellen, mely a társadalom egyik legműveltebb osztályát akarja kivételes törvény alá helyezni, s mintegy másodrangú állampolgárokká lefokozni.

Sokat foglalkoztak az esettel, egy a napilapokban mint tudományos folyóiratokban. A többek között dr. Heiner freiburgi egyetemi tanár is irt egy cikket az „Archiv für Kirchenrecht“ 1904-ik évi első számában, s jogi szempontból veszi bírálat alá a hirhert indítványt. Az mondja

a többek között, hogy a passiv választójognak elvétele a papságtól nemcsak az érdekelt papság ellen volna égbekiállító igazságtalanság, hanem a nép ellen való véték is egyuttal, ha ez nem üldíhet papot a parlamentbe. ahol legszentebb javai, a jogi és szellemi érdekei fölött döntenek. Mert nincs senki, aki a néphez közelebb állana; aki annak szükségleteit és óhajait jobban értené és egyuttal érezné, a ki meggyőződése hirdetésében függetlenebb, a ki tehát alkalmasabb volna a nép képviselőtére, mint a pap.

Es ha mégis azzal akarják az indítványt indokolni, hogy a pap véleménye nyilvánításában nem szabad — a mi nem áll — akkor legyenek következtetések és terjesszék ki e kivételes törvényt a hivatalnokokra is, a kik az állam részéről sokkal erősebb befolyás alatt állnak s így politikai jogaik gyakorlásában sokkal függőbbek. Ezzel legalább elvonnék némileg az indítvány egyházellenes élet.

A mi pedig azt az elkoptatott frázist illeti, hogy a politikába nem szabad keverni a vallást, dr. Heiner emlékeztetükbe hozza a Kultur-kampfort. „Épen az állam és liberális képviselői viszik bele a politikába a vallási kérdéseket, ezek idézték föl a Kultur-kampfort, a melylyel kényszerítették a kath. népet, hogy legszentebb jogainak védelmére papokat és híthű világiakat küldjön a par-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Mikor a jó Istenkének ajándékoztam az ünneplő ujjaskámát.

A szomszéd falu templomában, a főoltártól balra, egy csaknem életnagyságu lovasszobor áll. Sisakos, páncélos katonáember ül a lovon. Koromfekete a bajusza. Széles, ragyogó kardját kirántotta hüvelyéből és azzal vágja ketté köpönyegét. Az ágaskodó paripa előtt rongyos koldus kuporog.

Mikor még olyan csöpp kis görcs voltam, hogy a legkisebb embernek is alig értem a köztöködéseit, édesanyám sűrűn vitt ebbe a templomba. A templom közelében egy Mária-kápolna volt; ebben szeretett édesanyám imádkozni. Mi kor már senki sem volt a kápolnában és a toronyban már deit harangoztak, édes anyám még mindig ott térdelt és elpanaszolta bajait a Boldogságos Szűznek.

En szivesebben időztem a templomban és megbámultam a vitéz lovat.

Egyszer, a mint hazafelé mentünk és édes anyám a kezemnél vezetett és nekem mindig hármát kellett lépnem, míg neki egyet: fölemeltem

jóságos arcára szememet és ezt kérdeztem: Miért áll ott a fal mellett a lovas katoná mindig mozdulatlanul és miért nem ugrik ki az ablakon az utcára.

Ekkor így felelt édes anyám: Azért, mert oly gyerekes dolgokat kérdezel és mert csak élettelen szobor, az a szent Márton szobra, a ki katonáember léte rendkívül jószívű és istenfélő ember volt és most az égben van. Mihelyt olyan helyre érünk, a hol megpihenhetünk, egy kis történetkét mesélek el neked szent Mártonról, — mondá az anyám és odább menve, örömmel ugrottam. Alig vártam már a pihenőhelyet és minduntalan mondogattam: Edes anyám, itt már megpihenhetünk!

Mikor aztán az arnyas erdőbe értünk, ott egy tisztás helyre letelepedtünk. Édes anyám a keszkenőjét újra megkötötte a fején és egy szót sem szolt, mintha elefedte volna, hogy mit ígért. Folytonfolyvást lestem a száját, majd a fák közé kukucskáltam és párszor úgy rémlett, mintha a sűrűség között a vitéz lovakatónát pillantottam volna meg.

Ugy, ugy, kis fiam — vette föl hirtelen a szót az édes anyám. — A szegény embereken segíteni kell. De a ki ugy segítsen rajtuk, mint szent Márton tette, bizony kevés olyan uriember akad manapság. Azt nagyon jól tudod, hogy

őszszel hideg északi szél súvit a legelőn, hiszen tavaly majd lefagyott az orrocskád. Épen olyan fagyos őszi szél volt akkor is, midőn egyszer szent Márton késő este erre lovagolt. Csontú fagyott a föld és olyan pompásan hangzik akkor, a mikor a ló a földbe vágja a patkóját. Hőpelyhek szállingóznak, egy szem sem olvad el. Már közeleg az éjszaka, és a lovas ugy összehúzza köpönyegét, a hogy csak tudja. Es a mint így lovagol, egyszerre csak egy koldusra bukkan, a ki a földön kuporog. Rongyos ujjaska volt rajta és majd megvette az Isten hidege. Erre a lovas megállította a lovat és odakiáltott a koldusnak: Mit adjak neked, te szegény furulyás? Nincs aranyom, ezüstöm, kardomnak pedig mi hasznát sem veszed. Hogy segítsen rajtad? — A koldus lehajta galambosz fejét és mély sóhajtás kél szívéből. A lovas azonban kihúzza kardját, leveti köpönyegét és kettévágja. Az egyik felét a didergő koldusnak adja: Fogadd tőlem szeretettel — így szol — szegény atyámfia! — A köpönyeg másik felét, a hogy tudja, magára ölti.

Igy mesélte el édes anyám a történetkét. Mire a végére ért, szinte én is éreztem a hideg északi szél súvitását, dideregtem, pedig forró nyári nap volt. Oly jól esett édes anyám kebléhez simulni.

Várj, fiam, még csak most jön a java —

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
 Városház-tér, 5. szám alatt.
 (Bejárát a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárúk, valamint ágynemű-töli tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígérek. 2721 156-59

Mai lapunk 6 oldal.

lamentje. Mihelyt meglesz a kath. egyháznak a kellő szabadsága; mielőtt a mi parlamentjeink megszűnnek conellabulumok (egyházi zsinatok) lenni, és csak világi ügyekkel foglalkozni, a vallás azonnal el fog tűnni a politika színteréről. Addig azonban minden pap rut árulást követne el az egyháson és valláson, ha „nem politizálna.“

A jelen körülmények között azonban ajánlatosabbnak tartja, ha pap csak azon esetben vállal jelöltséget, ha nincs alkalmas világi. Azonfelül azt kívánja, hogy a pap, aki képviselővé válik, legyen minden tekintetben kiváló ember. Első sorban legyen széleskörű tudományos képzettsége és a politikában jártassága. Ezzel azonban nem akar engedményeket tenni Moy gróf pártjának, hanem a jog önkéntes megszorításával magát a jogot akarja védeni.

Még egy másik körülmény is van, amely a szóban forgó röpiratnak különös aktualitást és érdekességet kölcsönöz. Újabb időben t. i. sokat hangoztatják — különösen Németországban — az úgy nevezett „vallásos katolicizmust“, és ezzel szembe-állítják a „politikai katolicizmust“. E jelszóval — mely nálunk úgy hangzik, hogy nem kell a politikában felekezetieskedni — akarják a katolikusokat a liberalizmus akláiba terelni. Mondanunk sem kell, hogy hiveik eddig csak „jó“ katolikusokból kerültek ki.

E jelszóra nézve Dr. Heiner azt mondja: „Mi nem akarunk sem tisztán politikai katolicizmust, mely az egyház főcélját szem elől téveszti; sem tisztán „vallásos katolicizmust“, mely az egyházat a közéletben védtelenül szolgáltatja ki ellenfeleinek. Nekünk olyan katolicizmus kell, mely első sorban a lelkek üdvét gondozza, de a mely egyuttal képes legyen a közéletben üdvös befolyást gyakorolni s a keresztény világnézetnek a törvényhozásban érvényt szerezni.

Pabstnak német fordításával nyilván az volt a célja, hogy a „vallásos katolicizmus“ csődjét bemutassa.

A röpirat maga és az érvelési mód, melyet a francia szerző használ, érdekes világot vet a francia katolicizmusra, és ránk nézve is sok tanulságot foglal magában.

Mindenekelőtt konstatálja, hogy általános a vád, mely a klerust hibáztatja a katolicizmus veszteségeiért. Általánosságban igazságtalannak és tulzottnak tartja a vádat, de nagyjában igazat ad neki. Kijelenti azonban, hogy ha a klerus hibáiról beszél, ezek alatt nem ért erkölcsi fogyatkozásokat. Hála Istennek, e tekintetben a francia klerust nem érheti gáncs; erkölcsi tisztaság tekintetében akár a legeszményibb korok klerusa mellé állíthatjuk. A kolostorokban kivétel nélkül szigorú fegyelmet uralkodik, s a laxizmusnak nyoma sincs. Tetlenségről sem vádolhatjuk őket; buzgóságuk mindig tevékeny volt. A monumentális és gazdagon felszerelt templomok fényes bizonyítékai e buzgóságnak; a külföldi missziók nagyrészt nekik köszönhetik föllendülésüket. Még szenteket és vértanukat is találunk a XIX-ik századbeli francia klerus soraiban. Természetesen vannak szomorú kivételek is, de ilyenek mindig lesznek. Szentek gyűlekezeitét ne keressük itt a földön. — Általában véve a francia egyház büszkeséggel mutatlat papságára jó barát és ellenség előtt. Tehát ne itt keressük a bajok okát. (Folyt. köv.)

Dr. Reichardt T.

UJDONSÁGOK.

— **Veni Sancte!** Piros, poszgas-képű fluk, a kik megedzve; a játékbán, a vidám bohóságban szinte kifáradva; édesanyátok, szereteteitek ezernyi áldásával, jókívánataival és csókjaival terhelten jöttök a komoly munka küzdőterére, első utatok a templomba legyen holnap. A bőség, az áldás, a tudás Istenének oltára előtt emelkedjék kebletek fohászra. A mi jó van, Tőle származik. Ti pedig jót akartok. Derék,

szólt az édes anyám. Még csak annyit tudsz, hogy a templomban miért kuporog a lovas lábánál a koldus, de azt még nem tudod, hogy mi történt aztán. Mikor hazáért a lovaskatonára és lefeküdt az ágyába, egyszerre csak ott terem az ágyánál a koldus, mosolyogva adja vissza a köpönyeg felét, aztán fölegyenesedik, megmutatja az arcát, a mely nem volt többé öreg és bánatos, hanem fénytől sugárzott, mint a ragyogó nap. A kuporogó koldus maga a jó Istenke volt. Ugy, ugy, édes fiam és most már mehetünk.

Az uton két koldussal találkoztunk. Mindegyiknek erősen a szeme közé néztem; azt hittem, hátha a jó Istenke rejtezik benne.

Estefelé, a mint a takarékos édes apám kedvéért az ünnepi ruhácskámra kellett vetnem és ismét a tarka hétköznapi nadrágocskámba kellett bujnom és még csak a vadonatúj szürke ujjaskám volt rajtam, a melyet nem akartam levetni és könyörögtem, hogy lefekvésig magamon hagyhassam és a mint édes anyám is már jóideje sürgött-forgott a honyhábau meg az aprómarha között: a legelőre siettem, hogy a báránycákát, a melyek között nekem is volt egy kis fehér gödölyécském, hazatereljem az akolba.

A mint azonban vigan szökőcseltem az úton és közbe-közbe megálltam és apró kavicsokkal próbálgattam, hogy elalálom-e a pirosuló

égajlat, hirtelen észrevettem, hogy a kereszt mellett egy öreg, ósz, rongyos koldus kuporog. Majd kövé meredtem, egyet se mertem lépni és magamban azt gondoltam: No, ez most bizonyosan a jó Istenke.

Reszkettem a félelemtől és az örömtől; nem tudtam, mitévő legyek.

Ha már itt a jó Istenke, nosza, gyorsan adj neki valamit — gondoltam magamban. — Mert ha én előbb hazaszaladok édes anyáért, hogy jöjjön hamar, nézze meg és adjon tanácsot, addigra biztosan a másik határbán lesz és ez szegény-gyalázat lenne. Bizonyára ő lesz az — gondolám — épen ilyen volt az is, a kit a lovaskatona látott.

Pár lépést hátrafelé sompolyogtam és elkezdtem huzogatni az ujjaskámot. Persze, ez nem ment oly könnyen, mert szinte rátapadt a daróc ingemre, szuszogni még nem mertem, nehogy idő előtt vegyen észre.

Volt egy vadonatúj, sárganyelű kis bicskám és épen aznap köszörültek élesre. Ezt kivettem a zsebemből és az ünnepi ujjaskám terdem közé szoritva, a közepén szépen széfejtettem.

Hamar készen voltam; a koldushoz sompolyogtam, úgy láttam, hogy szunnyadozik és lassan melléje tettem az ujjaskám felét. Fogadd

hasznos fiait kívántok lenni a magyar hazának, a ti második édes anyátoknak, az egyháznak. A minden jök adójától s minden magyar pártfogójától, a *Szent Szűztől* esdjen ajkatok áldást, hogy az új iskolai év, lelketek virágos tavasza, sok édes mézzel, tudománnyal s a mi a fő: *igazsággal* gazdagítsa lelketeket. Akkor nem hiába éltetek s boldogan mondhatjátok, hogy megtettétek, a mivel tartoztok.

— **Gyászrovat.** Mély részvétellel vettük a hirt, hogy *Biittel* Károly, dunapentelei plebános csütörtökön d. e. hosszas betegség után elhunyt. Régóta betegeskedett, látása meggyengült, majd pedig a vízkór hatalmasodott el rajta s hosszú szenvedés után kioltotta életét, melylyel egyházának ét hazájának használt. 1850-ben született régi fehérvári familiából, 1873-ban pappá szentelték. Mint segédlelkész hosszabb ideig működött városunkban, a honnan 1886-ban Dunapenteleire került plebánosnak. Hívei, valamint a környékbeliek a papsággal egyetemben mély részvétellel kísérték ki ma d. e. 10 órakor eszöndes temetői pihenésre.

— **A veszprémi gazd. kiállítás** sok érdeklődőt vonzott Veszprémbe. Tegnap városunkból Havranek József kir. tanácsos polgármesterrel az élükön vagy negyvenen keresték fel a szépen sikerült kiállítást és örömmel szemlélték a kiállított tárgyakat. Különösen a gazdasági szerek nagy tömege nyújt kellemes látványt, de a házi-ipar, valamint a vadászati kiállítás is sok meglepőt mutat be. Városunkból Nagy Ignác ügyvéd szerepel, mint kiállító, a ki felső-éorszi szőlőjének barackjaival általános elismerést vívott ki. Hirling Pál szép kocsjai és Hein Márton cimbaloma és hegedűi szintén érdemesek a megtekintésre, valamint Bathány Lajos gróf szőlészeti kiállítása, mely talán a legtekintélyesebb és legrendezettebb része a kiállításnak, ékesen dicséri Noll Ferenc uradalmi intéző szakértelmét. Kár, hogy a kiállítási épület szerény külsejével nem vonzza a nézőket annyira, mint a belső tartalom megérdemelné.

tőlem szeretettel szegény atyámfia! — susogtam — Azután a hönöm alá vettem az ujjaskám másik felét és egy kucsinig még elmerengtem a jó Istenék és aztán hazakergettem a báránycákát a legelőről.

Az éjjel biztosan fölkeres — gondoltam — és ekkor majd édes apám meg édes anyám is látni fogják és ha náluk akar majd maradni, akár mindjárt is berendezhetjük számára a hátsó szobát és föllálíthatjuk oda a házi oltárkát.

Éjjel az édes apám ágya mellé ágyaztam és mégsem tudtam aludni. Egész éjjel fönn voltam, de nem jött, a kit vártam.

Kora hajnalban, a mikor a kakas fölkuorikolta a béréseket meg a fehérseledeket és odakünn már serényen megkezdődött a mindennapi munka, egy öreg ember jött az ádvarba (Gombás Marcinak szolgáltatták a cselédek) és édes apám után tudakolódzott. Elhozta neki az ujjaskám felét és elmesélte, hogy este pajkosságból szétvágtam és a fejéhez dobtam, a mikor a gombakereséstől elfáradva kissé szunyókált a legelőn.

Erre édes apám az egyik kezét hátra dugva, lábujjhegyen jött hozzám. Rögton eltört a nécses és siránkozva hebegtem: Jaj édes apám! azt hittem, hogy a jó Istenének ajándékoztam — Ki látott még ilyen hülyét! — dörgött.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesszékfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb tavaszi és nyári angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri-, egyen- és papi-ruhák legutjánosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

— **A vég kezdete.** Meglepetéssel olvassuk, „kedvelt” lapjársunkban, a Magyar Szóban a következő nagybétus, sürgős felhívásokat:

Felhívás. Mély tisztelettel felhívjuk és felkérjük a magyar protestáns egyházakat, hogy szíveskedjenek a „Magyar Szó” című napilapot fölünk sürgősen átvenni. Mi megtettük a fölünk telhető. Többet a fölünk telhetőnél nem tehetünk. A lap átvételét annál is inkább kérjük és ajánljuk, mert így tetszés és legjobb belátás szerint lehet berendezkedni. És a lap átvételét annál is inkább kérjük és ajánljuk, mert egy protestáns irányu lapra ebben az országban okvetetlen szükség van.

Felhívás. Mély tisztelettel felhívjuk és felkérjük a magyar protestáns egyházak főispánjait, püspökeit, nagytiszteletű espereszeit, továbbá Tejtes Című főgondnokait, gondnokait és felügyelőit, és a protestáns egyházi és tanügyi lapok felelős szerkesztőit, hogy szíveskedjenek a „Magyar Szó Részvénytársaság” felügyelő-bizottsági tagságára vállalkozni és e szándékukat nálunk sürgősen bejelenteni. Az alapszabályokat módosítani fogjuk akkép, hogy annyi bizottsági tagot válasszunk, ahányan jelentkezni lesznek szívesek. E tag-szám nem jár fizetéssel, de ráfizetni sem kell, csak azzal a kötelezettséggel jár, hogy ellenőrizze a „M. Szó R.” ügyvitelét.

Ígazán megható. Tehát végtére ébredez a protestáns közvélemény is. Megérett már annyira, hogy gondolkodni tud azon a különböző helyzetben, mely közte és a magat „hivatals lapnak” nevező „Magyar Szó” között volt. Ki csinálta ezt a lapot? Bánffy Dezső. Akkor, a mikor kituszkolták a miniszteriumból. A talpnyalásnak undorító példáját senki sem szemlélhette inkább, mint ennek a lapnak hasábjain. Széll Kálmánt támadta. Apponyit mocskolta. Igaz, hogy katolikusok voltak s nem volt érzékük a galambbeteteshöz. Aztán jött a bonlás, a miniszterek váltakozása. Vad magyar lett, a mely Kossuth Ferencnek egyenesen fölkinálta, hogy kösse föl magát, mert nem obstruál úgy, mint ő szeretné. Végül Tisza István következett s a „kedvelt” lap szinte megbolondult a loyaltásban. Nemzetibb, hazafiasabb, több vívmányt hozó minisztert még álmanban sem látott a világ (szerinte), mint Tisza gróf. Nem győz eléggé csodálkozni rajta, hogy még most sem kormányparti az egész Magyarország. Szóval az éhes kutyra módjára hason csuszó-mászó hízlekedésnek undorítóbb formáját nem látta még sehol senki. A másik oldalon pedig a gyűlölet lángol minden cikkéből. Legyalázn, leköpködni, le hazudni mindent, az egyház tanításából, a pápából csufot üzeni s megérgelem mindenkit az utolsó katho-

az édes apám. — Ki kell belőled vernem azt a rosszaságot.

És a mint előkerült a hátradugott kéz és a nyírfavessző már a levegőben sülhög, elkezdtem keservesen jajgatni.

A jajgatásra nyomban ott teremt az édes anyám. Ritkán szokott közelélni, ha az édes apám törvényt ült fölöttem, de ma megragadta a kezét és így szól: Ne bántsd, nekem, az újjaskát hamar megfoltozom. Jer csak valami mondanivalóm van.

Kimentek a konyhába; azt gondolom, hogy a szent Márton-féle történetről beszélgettek. Nem sokára visszajöttek a szobába.

Odajött hozzám az édes apám és tempa hangon így szól: Ne jajgass, hiszen senki se bánt.

És az édes anyám megölt és ezt susogta: Jól tetted, édes fiam, hogy az újjaskát a jó Istenkének akiraj ajándékozni de sokkal jobb lesz, ha a szegény harangozó tiának adjuk. Ott rejtőzik a jó Istenke minden szegény emberben. Ugy, ugy, édes fiam! Nosza, hamar kell föl és frissen vedd rád a ruhácskádat; mert még nem ment messzire az édes apád a nyírfavesszővel.

Rosegger Péter.

ikus hívőig; ez volt a mindennapi kenyere. S ezt neveztek protestáns lapnak. Látszik, hogy nem magyar fajból eredt a családjuk vére, hiszen az egész szerkesztőség úgy szólván kivétel nélkül zsidó gyerekekből került ki, a kik hivataluk szerint minden bomlasztani, robbantani készek.

Most aztán — a mint látszik — maguk a protestánsok is megunták a hepcsiakodást s készülnek feképnél hagyni Pályi urat, a főszerkesztőt. Vagy Tisza úr is megunta az abrakos tarisznyát rázni s most úgy vannak mint a patkányok, mikor a hajó süllyedni kezd.

— **Halálozás.** *Pantovits* Erzsike tegnap reggel 4 órakor, életének 18-dik évében elhunyt. Temetése ma d. u. fél 5 órakor volt az iskolatucal gyászszóval.

— **A fejérmegyei buza.** Köller Pál, megyénk egyik legkiválóbb gazdája, 14 év óta folytat összehasonlító termesztési kísérleteket 22-féle buzával. A nagy lelkesedéssel folytatott kísérletezés eddigi eredményéről most a F. G. E. Ertesítőjének hasábjain egy terjedelmes cikkben számol be. A kísérletek eredményéről tájékoztat nyújt cikkének utolsó bekezdése, a mely a következőkép hangzik:

„Minden gazdatársamnak, de különösen azoknak, kik a megye alföldihez hasonló éghajlatu nagyobb részén gazdálkodnak, azt ajánlom, hogy maradjanak meg a *fejérmegyei buza termesztésnél*, de ne elégedjenek meg az eddigi termékekkel hasonlókkal, hanem igyekezzenek rendszeres vetésforgóban jó fölünkvával, a vetés ápolásával, kellő trágyázással, de különösen gondos vetőmag kiválasztással az eddigieknél nagyobb termésket elérni, azt teljesen tisztá minőségben a piacra adni, hogy ne csak megőrizzük a földsdén is külön jegyzett kiváló jó buzáknak hírnevét, de azt növeljük is.

— **Az Öltőregylet.** szokásos havi miséjét holnap (vasárnap) d. e. 10 órakor, a szemináriumi templomban tartja meg.

— **A szociálisták.** A folytonos sztrájkolás és bojkott, a mely ebben az évben állandóan napirenden van, Budapesten meghozta már a maga gyümölcsét. A munkások nem dolgoztak a munkaadóknak s a munkaadók kimondták, hogy nem adnak kenyeret a munkásoknak. Mától kezdve hétezer munkás áll munka nélkül a tél előtt. Egy-két hét múlva pedig legalább meg egyszer anyni, más szakmában működő munkás kezdelheti meg a szomorú pihenést. Hogy mindakettő, a munkaadók is, a munkások is kárít valják a szerencsétlen háborúnak, az egészen természetes. Csak egy nem károsodik: az izgatott éhes csoportja, a mely kárörvendve dörzsöl kezeit a háttérben. A keresztény szellem hozhat csak békét ebbe az áldatlan helyzetbe. Ezelőtt kell meghódolnia mind a munkásoknak, mind pedig a munkaadóknak. E mellett és ezért küzdünk mi.

— **Műkedvelői előadás Seregélyesen.** Rendkívül sikerült mulatságot rendezett a seregélyesi iparos ifjuság mult szombaton, Becsák Ernő plebánus védnöksége alatt, egy kath. egyházi lobogó javára. A táncmulatságot műkedvelői előadás előzte, amelynek érdemes szereplői közül különösen kivált a két Borján nővér, de a többi szereplők is dicséretet érdemelnek. Az alábbi felülfizetőknek köszönetet mond a rendezőség: Becsák Ernő 8 k. 80 fill., Háró Fiáth Zsigmond 2 k. 40 fill., Berzai József 2 k. Torma Béla, Borján József, Tóth Kálmán mérnök 1.20 — 1.20 fill. Dechner Árpád 1 k. Klein Sándor, Hegedüs Sándor, Kiss Lajos, Józán Ambrus, Lakner József 80 — 80 fill. Horváth Nándor, Fischer István, Dr. Szigeti Mór, Vámosi György, Árvai István, Simon Ferenc, Bogdán Viktor: N. 40 — fill. Dekner Miksa, Szokó Ferenc, Vajda György, Csikós János 20 — 20 fillér.

— **A nagytőzede.** Reichard Mór, illetőleg annak özvegye elhalálozásával megtrűnt a nagytőzede elárutató állására tizenötven pályázatot. Ederer Nándor és neje (Tapolca) a nagyarudára 1.9% —, a különlegességi árudára 3% díjjal, özv. Gómory Oszkárné (Rákospalota) 1.5% és 3% -al, Reinitz Lipót (Székesfehérvár) 1.4 — és 2.5% -al, Grosz Bernát 0.7 — és 2% -al, Havas Géza (Székesfehérvár) 0.95 — és 2.5% -al, Róth Bertalan és neje (Székesfehérvár) 1 — és 2.5% -al, Berndorfer Ede (Székesfehérvár) 1 — 2.5% -al, Zollner Dezső és Vilmos (Jánosháza) 1.6 és 2.5% -al, Haar Benő (Guta) és Fleischer Fülöp (Rábakörmény) 1.25 — és 2.5% -al, Heumann József (Székesfehérvár) 1 — és 2.5% -al, Vidder Lajos (Budapest) 1 — és 2.5% -al, ifj. Deutsch Sándor (Sziás-Balhas) 1.25 — és 2.5% -al, Klein Miksa és neje (Budapest) 0.96 — és 2.35% -al, Horváth Lajosné és Krausz Ignác (Székesfehérvár) 1.2 — és 2.5% -al, Liskovits Lajosné (Budapest) 1.1 — és 2.4% -al. A nagytőzede a mostani kezelésben 1 — és 2.5% -ot élvezett. A legelőnyösebb ajánlatot ezek szerint Grosz Bernát öszeres tette s így valószínű, hogy ő lesz városunk nagytrafikosa a jövőben.

— **Kazár bevándorlás.** Érdekkel várjuk a báró Fiáth Pál, Diebala György, Lintner Sándor és Hübner Károly gazd. egyesületi tagokból álló bizottság előterjesztését, amelyben véleményét mondandak arról: mennyiben járuljon hozzá a Fejérmegyei Gazd. Egyesület az O. M. G. E. ama felterjesztéshez, amelyet a Galícia, Románia és Oroszország felől történő bevándorlás tárgyában a belügyminiszteriumhoz intézett.

— **Tömeges ebmarás.** Megdöbbenő az emberrel szembeni nemesség, amellyel némelyek úgy az emberi mint az állati járványos betegségekkel szemben viselkednek. Tapasztalati tény, hogy a vörhenyben, diftériában elhalt gyermekek temetésén az utca csaknem valamennyi 4—10 éves gyermeke résztvesz. — (Kendőr azonban nem látunk sehol!) Az állatbetegségek terjedését semmiféle intézkedéssel meg nem tudja a hatóság akadályozni, mert kutyába sem veszik a gazdák a rendelkezéseket. Most is ezáltal van városunkban, és csak úgy kóborolnak az ebek az utcán, mint annak előtte. Ha pedig imitt-amott meg is kötik, „kocmadzag” a kötelekük. Ez persze vagy elszakad, vagy elragja a kutya. Így történt csütörtökön is. Hogy milyen veszedelmet jelent ez a nemlátás, azt a csütörtöki eset igazolja. Martin Rozália (Osz. u. 4) és Würinger Ignácné (Sár. u. 18.) kutyái a következőket marták meg: Bakos István 8, Vivó Imre 3, Máhr János 9 éves gyermekeket, Schmalz Borbála 10 éves leányt, Kohn Manó 24 éves legényt és özv. Würinger Ignácné 70 éves öregasszonyt. Igaz, hogy a megmartak valamennyien a Pasteur-intézetben vannak; de az eset mégis annyira súlyos természetű, hogy a rendőrségnek a leghigorubb intézkedéseket kell megtennie.

— **Pinter Károly.** A nemzetközi forradalmi szociálista „mártir”, Pinter Károly, kedden újra a vádlottak padján fog ülni. Ekkor tartja meg ugyanis a helybeli kir. törvényszék a még rovására levő bűnügyek együttes, összesített tárgyalását. A legutóbb kiszabott büntetést már leülte a busongó mártir, de azért a keddi tárgyalásig vizsgálati fogságban marad.

— **Ujfajta szőlőprés.** Hollósy István helybeli iparos elmés szőlőprést kapott szabadalmat a közel napokban. Találománya a modern szőlőprések minden előnyét egyesíti magában, s ezen felül, mivel az alja betonból készül, nem repedezik — mint a fa, s nem rozsdásodik — mint a vastalappzattal bírók; de előnye az is, hogy nem dől fel egy könnyen, mert a beton megereősíti.

Eladó szőlő. A fiskális dűlőben egy szép, 3 oktályos szőlő terméssel eladó. Tudakozódni lehet Lakatos-utca 8.

Kész fiu és leányka fehérneműek, kalapok, sapkák, a legjobb cugos és fűzős börcipők, ágytakarók, paplanok, harisnyák, iskola-táskák, könyvszíjak stb.

A közelgő iskolai évad beálltával!

KNAZOVITZKY BÉLA

ajánlja: kalap, cipő, fehérnemű, uri és női divatáru választékos raktárát.

Iskolai clótt és mosó lányka kötények. Mindennemű fehérneműek mérték szerint a leggyorsabban és a legpontosabban készíttetnek.

ságnak őrizték meg szellemét. Az élet természetes ékessége, a nemzetek kevésbé költséges védelme, a vitézi érzelmek és hősies vállalatok magva... mindez élvezett. Vége az elvek ama gyöngéd-ségének, oda van a becsület ama szépsége, melyre a gyalázat kardcsapás volt, mely bátorságot sugallt szelidítve a vadságot, mely mindent megnevesített, amihez hozzátért, s mely még a véteknél is elvette félig vétkességét, elvesztetvén vele durvaságát.

Tényleg társadalmunkból hiányzik valami és Burke nem indokolatlanul sajnálja annak elvesztését. Társadalmunkban nincs többé idealizmus. Mindazon csábos ábrándok, melyek egykor szeretetmélvótá tették a hatalmat, nagylelkűvé az engedelmesseget, s melyek bizonyos szelid áthonosítás útján beoltották a politikába a magán társadalmat szépitő és megédesítő érzelmeket — elpárologtak, a bölcsészet és ész uralma előt. Durván letéptetvén az élet tisztesség ékítőményei, nevelés, fonák, magát tulét morál gyanánt dobattak el az eszmék, melyeket a képzelet mint az erkölcsiség gazdag eszközeit állít elénk; s ez eszmék, melyek az értelem jóváhagyásával a szív szükségességeknek vall arra, hogy elfodják meztelen és ingadozó természetünk foglalkozásait, s hogy felemeljék azt saját becsületünkben méltóságának magaslatára; ugy gunyoltamnak, mintha nevelés, fonák, szokásból kiment divat volnának.

A dolgok ez új rendjében a király csak ember, a királyné csak nő, a nő csak lény s még az sem elsőrendű; a nőnem iránt általában és tárgykülönbség nélkül mutatott tisztelet regényeskedés és különbség. A király és atyagyilkosság, a szent-ségtörés nem egyebek bannás képzeletknél, melyek csak hátrányára vannak a jogtudomány-nak, mert megfosztják azt egyszerűségétől. Egy király, királyné, püspök vagy atya gyilkosa csak közönséges gyilkos, s ha véletlenül az ilyen emberölések előnyére válnának a népek, igen meg-bocsáthatóknak kellene lenniök, s nem kellene szigorú keresetet indítani ellenük.

E barbár bölcsészeti rendszerrel fogva — mert a társadalmat átalakító eszmék és rendszerek bölcsészek agyában születnek s kibövatva a nép közé a tömeg felkarolja s forradalmával keresztülviszi azokat sokszor saját hátrányára is, tehát e bölcsészeti rendszerrel fogva, mely csak fagyos szivekben és elaljasult szellemekben fogamzhatott meg, a törvényeknek nincsen egyéb örök a társadalomban a félelemnél, melyet keltenek, s létök csak az egyedek vagy egyes osztályok érdekétől függ. Minden magaslattól csak erőszak látható, mert a közügy minden eszköztől meg van fosztva, mellyel ragaszkodást kelthetne maga iránt. E gépies bölcsészet elvei szerint semmiféle intézményünk sem személyesítették többé — ha szabad így szólunk — oly módon, hogy szeretetet, tiszteletet, bámúlást vagy ragaszkodást ébresztene bennünk; pedig hát a merő ész, mely ily módon minden gondolatot száműz, képtelen azok helyét pótolni. A közügyek iránt táplált jöndulatok, kapcsolatban az erkölcsökkel szükségességek olykor, hogy kiegészítsék, olykor hogy javítsák s mindig, hogy támogassák a törvényt. A szabály, melyet egy ép oly bölcs ember, amely éleseszi kritikusa a költemények készítésére vonatkozólag felállított, nemkevésbé alkalmazható az államra és törvényeire is: „Non

satis est, pulchra esse poemata; dulcia sunt. Minden államnak oly kormányzási rendszerrel kell bírnia, mely minden jót mivellet szellem tet-szését megnyerheti.

Hogy szeressük hazánkat, annak szeretet-reméltónak kell lennie.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy míg az anyagi rendben a szegények szenvedései és a törvényhozási gyögzszerek elégtelensége, addig az erkölcsi rendben a szeretet és bizalomhiány rá-gódnak társadalmunk testén. Elenyészett a valóság, el a politikai hit; az erőt ravaszság, a nyíltságot fondorlatok váltották fel; nincs többé igazságosság, hanem csak önzés; igérnek, esküsznek és megszegik, egyiket úgy, mint a másikat aszerint, amit önis célok vagy pártérdekek kívánják; a tekintély és szabadság oly szavak, melyeket kölcsönösen hangoztatnak, de meg nem érti senki; a büntetés használás nem jobbítási eszköz; a nevelés zürzavaros oktatás minden határozott cél és tekintet nélkül az egyedi hajlamokra és általános szükségekre; a siralmas klas-szikai iskolák meddő gögöt keltenek az ifjúságban, kik ismerik Homért, de nem a bibliát, ismerik Helvetiuszt és Dupuyt, de nem az evangéliumot, sem a katekizmust, hacsak nem Voltaire után. Az önzés fölszabadija a szenvedélyeket, s ki-oltja a nemes érzelmeket; mindennapi foglalko-zás és kenyérkereset az irodalom, üzérkedés a szeretet, jövödelmi forrás a hazafiság hangozta-tása; a költöknem nem marad egyéb hátra, mint gunyolni azt, amit látnak és sóhajtozni valami jobb után, mit meghatározni nem képesek.

A bölcsészek által teremtett eme társada-lom zürzavaros chaosában nincs boldogság az egyed, nincs egész osztályok számára. Ezek ki-vándorolnak a rájuk nézve többé nem szeretet-reméltó hazából. Erélytelen lelkek, kik képtelenek a küzdelemre, s földava a jobb jövö reményét — idegen — de életrevalóbb nép társadalmába lépnek, hogy élvezzék gyümölcsét annak, minek megalakításában mi részünk sem volt. A többiek között pedig megújulva látjuk a küzdelmeket, melyeket az ókorban plebejusok és patriciusok, a középkorban a tulajdonos és szolga, ma pedig a tőkepezés és proletár, gyáros és munkás kö-zött újra fölelevenednek.

E küzdelemben is a bölcsészet igényli ma-gának a megoldást. De miként oldotta meg ed-dig? Korunk bizonyos rendszerek és elméletek felállításában találja kedvét. Ezek lehetnek eszményiek, de alapjukban általánosak, alkalmazá-sukban önkényesek és a tudományos fölfogást fölültemelik a tények logikáján. Valamint a termé-szetten a hét szint háromra szállította le, melyek ismét a fehérben összefolyának, ugy az emberi társadalom fejlődési menetében is bizonyos egy-szerűséget látnak s annak menetét rendszerek felállításával akarják irányítani. De abból, hogy az ember messze lát, nem következik, hogy vi-lágosan is lát; és korunk, mely a nagy szavak-ban az ugynevezett elméletek és elvek felállítá-sában gyönyörködik, nagy örömmel karolja fel azokat, melyek kevesek erejét, sokak ostoba ön-hitségét tárják fel és öröklítik a vitaközásokat a nélkül, hogy azokat a megoldáshoz közelebb vezetnék.

Ily bölcsészeti elmélet ma a socialdemokratia.

IRODALOM.

Két könyv. Tóth Mike, a tudós jezsuita atya édekes két könyvet adott ki a napokban. Az egyik a magyarországi szerzetesrendeket írja le vaskos kötetben. Mindegyik rendről fényképeket is közöl szemléltetés céljából. A szép könyv ára 3 kor. 20 fill. A másik: „Japán hős családok” címmel jelent meg s azokról a vértanúkról szól, a kik katolikus hitükért vértük kiontásával tettek bizonyosságot. Érdekesen, kellemes elbeszélő mo-dorban írja le mindezt, úgy hogy nem csupán tanulságot meríthet belőle, de nagy érdeklődéssel is olvashatja mindenki, aki különösen a mostani japán-orosz háború idején a japán nép egyik legérdekesebb történelmi multjából kívánja ismer-teit gazdagítani.

Anyakönyvi statisztika

1904. évi augusztus hó 26-tól szeptember hó 2-ig.

I. Születés.

Született: 9 nő, 17 leány. Ezekből törvényes: nő 8, leány 17; törvénytelen nő: 1, leány 0; halva született 0 törvényes nő: 0 leány: 0 törvénytelen nő, 0 leány. — Összesen: 26.

II. Halálozás.

Elhalt: 6 fi, 6 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 2, leány: 3; törvénytelen fiú: 1, leány 0; 7 éven felüli fi: 3, nő: 3. — Összesen: 12.

E szerint a születés a halálozást 14-gyel mulja felül.

Elhaltak: Csukás Margit, róm. kath., 8 hónapos Kert-utca, 2. sz. — Lencsés Ferenc, róm. kath., 16 napos, Felső-királysor, 47. sz. — Pálházi Mihály, r. k., kisbirtokos, 61 éves, Sz.-György kórház. — Kankó Anna, rom. kath., 18 hónapos, Könyök-utca 7. sz. — Hejricsek Antalné, Hata Julia 32 éves, Sz.-György kórház. Kulifai Mária rom. kath. szakácsnő, 22 éves, Sarló-utca 17. sz. — Szép Lajos rom. kath., 13 hónapos, Kossuth-utca 13. sz. — Kazári Ferenc Lajos, rom. kath., 5 hónapos Felsőkirálysor, 28. szám. — özv. Tanczi Mártonné, Viniaci Julianna, 78. éves, Sz.-György kórház. — Rosenberg Ferenc izr. volt könyvelő, 68 éves Sz.-György kórház. — Kراكói Géza, r. k., fűszerkereskedő-ségéd 19 éves Vásártér.

Eladó borok.

1903. évi, hegyi rizling 36 Kor. árban kapható

Pajzs Gyula

gazdaságában, Rácalmáson.

Jelzalog és tisztviselői törlesztéses kölcsönök.

Kölcsönök földbirtokra és házakra. — Tisztviselői törlesztéses kölcsönök állami, megyei, városi hivatalnokok, katonatisztek, vasuti- és posta-hivatalnokok részére, esetleg kezesek nélkül — fizetés előjegyzés mellett — 10—20 évig terjedő időre.

Felvilágosítással szolgál:

Takács Dezső, bankbizományos

* * * Székesfehérvár, Sas-utca II. szám. (Iroda az emeleten.) * * *

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBOR SZESZ

**NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!**

Elsőrangú bútörület.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok a

Kórház-utca 4. sz. alatt (saját ház).

Raktáron vannak: úri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba- és konyha-butorok a leg-szolidabb kivitelben, melyeknek jóminőségéért felelőseget vállalom.

Főelvem odairányul, hogy ezen szak-mában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyancsak mindennemű asztalos munkákat jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel
NYARI GABOR.
52-12 épület- és butor-asztalos. 2773

Van szerencsém a n. é. közön-ségnek becses tudomására hozni, hogy 34 év óta fennálló

könyvkötő üzletemben

úgy a legegyszerűbb könyvkötést, mint a legdiszesebbet is, üzleti vagy könyvtári könyvek bekötését a leg-jutányosabb árért pontosan elkészí-tem.

A n. é. közönség szives pártfo-gását kérve

kiváló tisztelettel

Friesz József,
2718 52-24 könyvkötő
Székeshárv, Iskola-utca 3. sz.

Elsőrendű szabó-üzlet, amél is inkább, mert szabásza a kitűnő szabásáról méltán híres: **Szirkovics András.**

TÜGL LAJOS főfőrszabó
Székeshárv, Kossuth-utca 18. (a postával szemben.)
Készít mindennemű polgári öltönyököt, paplontakát, katonai egyenruhákat és illővált a legúj-társasabb árban.
2705 52-14

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tartalmazott raktáromból világhírű és kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst áruimat

és pedig:

6	darab	mexikói ezüst asztali kóst.
6	"	" " " evő-villát,
6	"	" " " evő-kanalat,
12	"	" " " kávé-kanalat,
6	"	" " " kiváló dessert-kést,
6	"	" " " dessert-villát,
1	"	" " " mex. ezüst levesmerítőkanalat,
1	"	" " " tejmerítőkanalat,
2	"	" " " eleg. szalon asztali gyertyatartót

46 drb összesen csak frt. 6.50

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 13 és fél kilo hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Székelyudvarhelytől fordítjuk az európai raktárból:

2708 20-7

Scheffer D. Sándor Budapest,
VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Tömeges vételök

és a legolcsóbb bevásárlási források felkutatása folytán hihetetlen olcsó áron ajánlhatom a t. c. evőközönségnek raktáromon levő áruimat.

Használt, de jókarban levő vaságyakat, míg a készlet tart 3 koronáért, minden méretű és minőségű szálvasat 19 fillértől kezdve árusíthatok. A legkülönbözőbb fajú szegek 10 kgm-ként 3 koronáért, ugyancsak mindennemű uj- és avét vasak, vaseszközök, gazdasági gépek, kocsi és szekerengelyek minden sulyban és alakban, cementárúk, rétegfémek, kátrány és aszfaltpapírok gyári áron kaphatók.

Elsőrendű, igen szapora meszet 2.40 kor. házhoz szállítok, porosz kovács szenet pedig 3.60 koronáért.

A t. c. közönség szives pártfogását kéri

Grosz Bernát
a dr. Heidelberg-féle aszfaltpapírok egyedüli elárústitója.

Telefon: 122. Rác-utca 5. sz.
2681 52-31

KNAZOVITZKY ELEMÉR

vas-, szerszám- és konyhaberendezések üzlete

SZÉKESFEHÉRVÁR,

a „Magyar Király” szálloda átellenében.

TELEFON: 149. sz. II

A legolcsóbb árakban, szolid kiszolgálás mellett kaphatók

2812 az összes 30-11
vasáru-cikkek.

Művészi freskók

Óltárképek s mindennemű Egyházi festmények

készítésére, vagy restaurálására a legjutányosabb árért vállalkozom.

Ugy ezekben, mint tájképek, továbbá természet és fénykép utáni arcképek festésében 15 évi gyakorlati bírók?

Az eddig festett képeim több ezerre rugnak, így azok felsorolása lehetetlen; de fel-émletem, hogy Székeshérvárott a zirci, Liptó-Szt.-Miklóson, Lécseán, Alsó-Kubinban stb. stb. a rk. templomokban számos freskót és óltárképet festettem. Azonkívül megrendelőimnek vagyok szerencsés nevezhetni gróf Zichy Jenőt, dr. Károly János nagyprépostot, Vajda Ödön főpapot, báró Fiáth Pál és Kürthy László főispánokat és sok más főurat.

2778 52-11

Zsolt József
festőművész, Székeshérvár, Simor-u. 21.

Olajfestésű óltárképek:

Méret cm.	60/100	70/130	90/160	100/170	125/200	100/250	180/280	220/300
Korona	23.—	35.—	50.—	60.—	90.—	110.—	150.—	180.—

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székeshérvárott.